

anstaltninger i Form af Importreguleringer, Beskyttelsestold o. s. v.; det lader sig ikke gøre, hvis man for Alvor vil ind paa de Veje, jeg sigter til, at skære dem alle over een Kam. Vi har jo været inde paa noget af det rette gennem de saakaldte otte Punkter, der aabnede Mulighed for til en vis Grad at tage Hensyn til det enkelte Erhverv, den enkelte Industridrivende eller Handlende; og der er for mig ingen Tvivl om, at der ved velvillig Udvidelse af dette lader sig gøre fuldt saa meget, som vi vilde opnaa ved at blive ved at trække i Tov om Importregulering, store Understøttelser, Told og den Slags Ting.

Det er netop det, vi skulde naa til, at enhver hjælpes efter sin Trang; og vi har jo gjort det paa forskellige Omraader, saa det kan ikke være ugørligt. Jeg minder om — ja, man skal jo ikke nævne Navne, naar det drejer sig om Erhverv og lignende —, men det var en stor Institution, der i mange Aar havde leveret fortræffeligt Arbejde og fortræffelige Varer, saaledes at ikke alene den danske Stat, men ogsaa fremmede Lande benyttede den. Den kom i Vanskeligheder, og Resultatet blev, at man uden at søge egentlig Konkurrence fra Udlandets Side gav den en Millionbestilling og gav den Forudbetaling for at holde Virksomheden i Gang. Det Tilfælde, jeg her tænker paa, ligger noget tilbage, før den almindelige Krisetid. Resultatet blev, at denne Virksomhed blev reddet. Det var en meget stor Historie her i Landet, som blev reddet paa den Maade, idet den producerede en Vare, som Staten, Offentligheden brugte.

Men det kan vi jo ikke altid gøre, f. Eks. ikke ved Tobaksindustrien, thi Staten ryger jo ikke Cigarer for Millionbeløb; dér maa man finde paa andre Udveje, og i saadanne Tilfælde har vi jo alle stemt for Told i brede Baner, og jeg vil ikke anse det for saa forskrækkeligt, om vi skulde komme til at gøre det igen.

Lad os tænke paa et andet af de otte Punkter, hvorved der er ydet forskellig Hjælp, som virkelig har været værdifuld, nemlig i Form af Fragtregulering. Det lader sig anvende overfor Stenindustrien, men ikke overfor Fjerindustrien; for dér spiller det ingen Rolle. Det ses saaledes, at det er af Vigtighed, at vi gaar til Bunds i de enkelte Tilfælde og hjælper enhver efter sin Trang. Jeg tror, det bliver den eneste Vej: at hjælpe paa forskellig Maade efter de forskellige Steder og Tider. Og det er forsøgt her i Landet lejlighedsvis gennem de otte Punkter, ved Hjælpekasserne. Lad os bringe den Tanke til kraftig Udfoldelse; thi jeg tror, det vil være til Gavn.

Jeg kan tilføje, at det var i Virkeligheden den første Vej, der fra Venstres Side var nævneværdig Tale om, da Krisens første Bølge var over os i 1921. Det var den direkte Understøttelses Vej, hvortil Tanken blev udkastet, hvad der aldrig er kommet offentligt frem, af den daværende Handelsminister Tyge Rothe.

Men i Stedet for at arbejde sammen paa disse Omraader har jeg en Følelse af, at samtlige Partier er kommet til at staa saaledes, at de ikke kan raabe hinanden op. Nu maa man undskylde mig; da jeg forleden Dag kom til at tænke over det, saa randt der mig et Citat af Per Gynt i Hu. Trolden i Per Gynt karakteriserer Forskellen mellem Menneskene oppe paa Jorden og Troldene under Jorden saaledes: Ja, I Folk deroppe paa Jorden siger: Vi skal være os selv! — men her hos Troldene nede under Jorden hedder det: Vi skal være os selv nok! Jeg advarer de politiske Partier mod at drømme sig ned i Troldeverdenen; thi derved løser de ingen Spørgsmaal.

Man hører meget almindeligt en Udtalelse, som er en saa selvfølgelig Sandhed, at man faar alle til at gaa ind paa den; og saa tror de alle, naar de ikke tænker dybere over Tingene, at nu har de faaet en Løsning, et Kriterium, hvorefter de skal gaa; og saa siger det i Virkeligheden ingen Ting. Det er en uimodsigelig Sandhed, at det, det drejer sig om, er at faa oparbejdet en ny Kapital. Ja, inden vi faar oparbejdet denne nye Kapital i Stedet for den, der er gaaet i Stykker, inden vi faar den samme Velstand som før Krigsperioden, naar vi heller ikke at faa tidligere Tidens Ro og gode Kaar tilbage. Men det er jo netop det, Striden staar om: Hvorledes skal vi faa Arbejde sat i Gang, saa vi kan hjælpe til med Dannelsen af ny Kapital?

Her er det min store Trøst i den virkelig økonomisk uhyre mørke Tid, vi har staaet i og staar i fremdeles, at hvor som helst man kommer til at se lidt nærmere til Bunds i Sagen, viser det danske Erhverv sig i Virkeligheden sundt i det hele og store. Der har været Kriser siden Krigens Tid, og en Del er gaaet til Grunde, og mere vil maaske gaa; men i det hele og store, det jævne almindelige Folks økonomiske Liv er trods alt bevaret nogenlunde sundt, derom er der ingen Tvivl. Derfor er det, jeg beder, om man ikke i disse Krisetider, hvor vi har de store Opgaver, som jeg har nævnt — de tre Ministres store Opgaver — kunde enes om ved Siden deraf at tage det Hensyn, at vi nødvendigvis bør tage os af dem, der uden Skyld er kommet i Trang. Lad os saa komme til